

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ.....สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลหัวโทน

ที่...รอ ๘๘๐๐๑/.....วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง การจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔.....

เรียน นายกององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโทน

เรื่องเดิม

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้จัดทำโครงการประเมินประสิทธิภาพของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment : PLA) โดยจัดให้มีการประเมิน
ประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกแห่ง จำนวน ๕ ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการ
ด้านการบริหารงานบุคคลและกิจการสภา ด้านการบริหารงานการเงินการคลัง ด้านการบริการสาธารณะ และ
ด้านธรรมาภิบาล นั้น

ข้อเท็จจริง

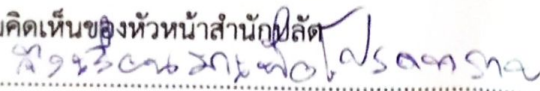
ด้านการบริการสาธารณะ หน่วยที่ ๔ ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนาและภูมิปัญญา
ท้องถิ่น ซึ่งแต่ละท้องถิ่นต้องมีการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น และมีการเผยแพร่อย่างน้อย ๑ ช่องทาง
งานการศึกษา สำนักปลัด จึงได้จัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปีงบประมาณ ๒๕๖๔
ขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโทน ซึ่งประกอบด้วยภูมิปัญญา จุดเด่นและข้อมูลของภูมิปัญญาท้องถิ่น
ตลอดจนสถานที่ที่ดำเนินการและสามารถติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของภูมิปัญญาท้องถิ่นได้

ข้อพิจารณา

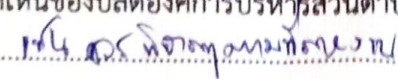
เห็นควรเสนอผู้บริหาร เพื่อโปรดพิจารณาการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ประจำปี
งบประมาณ ๒๕๖๔ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโทน ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นางสาวอาทิตย์ยา สมศิลา)
นักวิชาการศึกษา

ความคิดเห็นของหัวหน้าสำนักปลัด

(นางสาวพรทิพย์ เกษามา)
หัวหน้าสำนักปลัด

ความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหัวโทน

(นายสุทัศน์ แวงหินกอง)
รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
รักษาราชการแทน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหัวโทน
คำสั่งของรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวโทน

- () อนุมัติ
- () ไม่อนุมัติ

(นายพิชัย พลทะกลาง)
รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวโทน
ปฏิบัติราชการแทน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวโทน

ภูมิปัญญาท้องถิ่น
“การเพาะเห็ดนางฟ้าภูฐาน”

๑. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ นายณพนธ์ สมศิลา

ที่อยู่ ๗๘ หมู่ ๑๐ ตำบลหัวโตน อำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

๒. ประวัติความเป็นมา

นายณพนธ์ เกิดที่จังหวัดร้อยเอ็ด ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้เข้าทำงานที่จังหวัดชลบุรี โดยได้ศึกษาหาความรู้ กับผู้ผลิตก้อนเห็ด คือฟาร์มเห็ดศุภฤกษ์ จนได้ฝึกปฏิบัติจนมีความชำนาญ จากนั้นได้นำวิชาความรู้มาผลิตก้อนเห็ด ที่จังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีชื่อฟาร์มว่า อาทิตยา ร้อยเอ็ด ฟาร์มเห็ด ผลิตก้อนเชื้อเห็ดนางฟ้าภูฐานจำหน่าย และผลิตดอกเห็ด ออกจำหน่ายให้กับแม่ค้าทั้งใกล้และไกล

ภูมิปัญญาท้องถิ่น
“การทำเกษตรแบบผสมผสาน”

๑. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ นางธัญพร พรหมสอน

ที่อยู่ บ้านดอนหอย หมู่ ๑๐ ตำบลหัวโทน อำเภอสวรรคภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

๒. ประวัติความเป็นมา

เกษตรผสมผสานและไร่นาสวนผสม เป็นการนำเอาส่วนผสมของการทำอาชีพเกษตรกรรมรวมไว้อย่างน้อย ๒ ประเภทขึ้นไป หรืออธิบายให้ง่ายกว่านั้นก็คือ การที่เกษตรกรทำงานมากกว่า ๒ ชิ้นขึ้นไปภายในพื้นที่และช่วงเวลาเดียวกัน ซึ่งถ้าแยกความหมายของเกษตรผสมผสานก่อน ก็จะได้ข้อมูลได้ว่า เป็นการทำเกษตรในรูปแบบต่าง ๆ บนพื้นที่หนึ่ง ซึ่งมีมากกว่า ๒ ประเภทขึ้นไปไม่ว่าจะเป็นการปลูกพืชคนละชนิด การเลี้ยงสัตว์คนละประเภท เพื่อให้เกิดการเกื้อกูลระหว่างกัน และสร้างประโยชน์ให้กับเกษตรกรมากที่สุด ทั้งนี้ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานท่วงໄໝที่มีความสัมพันธ์กันด้วย จะได้ประหยัดต้นทุนค่าใช้จ่าย รวมถึงไม่ยุ่งยากในการดูแล ตัวอย่างง่าย ๆ เช่น การปลูกข้าวแล้วข้างคั้นนามีการทำเป็นบ่อเลี้ยงปลา, การเลี้ยงไก่เอาไว้บนบ่อปลา เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ถือเป็นแนวทางของเกษตรผสมผสานที่จะช่วยเพิ่มผลผลิตให้กับผู้ทำได้จริง บนพื้นฐานแห่งการใช้พื้นที่อย่างคุ้มค่ามากที่สุด

ขณะที่ไร่นาสวนผสมเองก็จะเน้นการปลูกพืชเป็นส่วนใหญ่แต่ไม่จำเป็นต้องปลูกในช่วงเวลาเดียวกันเสมอไป เช่น ช่วงฤดูข้าวก็มีการปลูกข้าวขายตามปกติ แต่เมื่อหมดการเก็บเกี่ยวไปแล้วอาจเปลี่ยนพื้นที่นาบริเวณนั้นเป็นไร่อ้อย, ไร่อ้อย, ไร่มันสำปะหลัง ฯลฯ เพื่อไม่เป็นการปล่อยพื้นที่ให้เกิดการรกร้างและขาดประโยชน์ไปโดยใช่เหตุ ส่วนใหญ่แล้วการทำไร่นาสวนผสมจะเน้นดูเรื่องของความคุ้มค่าและราคาของพืชผลเป็นหลักสำคัญด้วย เช่น ปีนี้ราคามันสำปะหลังไม่ค่อยดี ก็อาจทำเป็นไร่อ้อยแทน เพราะสร้างรายได้มากกว่าเมื่อเทียบการลงทุนในปริมาณเท่า ๆ กัน เป็นต้น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น
“การทอผ้าไหม”

.....

๑. ข้อมูลทั่วไป
ชื่อ นางค่านาง สำซารี
ที่อยู่ หมู่ที่ ๖ ตำบลหัวโทน อำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

๒. ประวัติความเป็นมา

จากวิกฤติเศรษฐกิจ ทำให้ประชาชนประสบปัญหาความยากจน รัฐบาลจึงประกาศสงครามกับความยากจน โดยจัดให้มีโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เพื่อให้แต่ละชุมชนได้มีส่วนร่วมในการสร้างกิจกรรมที่อาศัยศักยภาพของคนในท้องถิ่นในการใช้วัตถุดิบจากทรัพยากรท้องถิ่นและนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้พัฒนาสู่สากล เพื่อเป็นการสนองนโยบาย นางค่านาง สำซารี และชาวบ้านหาญหก มีความรู้ในการทอผ้าไหม จึงได้จัดตั้งกลุ่มทอผ้าไหมขึ้น ณ บ้านหาญหก หมู่ที่ ๖ ต.หัวโทน อ.สวรรณภูมิ จ.ร้อยเอ็ด

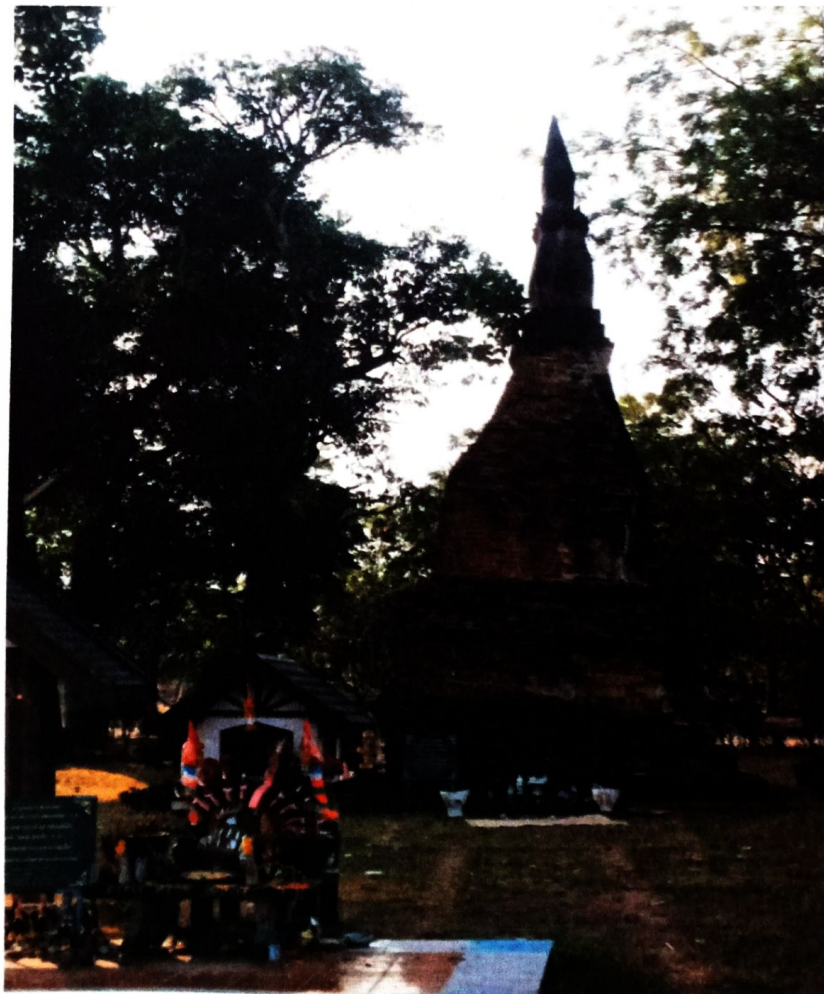
ภูมิปัญญาท้องถิ่น
“พระธาตุวัดเบญจ”

๑. ข้อมูลทั่วไป

พระธาตุวัดเบญจ ตั้งอยู่ในโรงเรียนบ้านหัวโพนมิตรภาพ ที่ ๑๖๕ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหัวโพน อำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

๒. ประวัติความเป็นมา

พระธาตุบ้านเบญจ อยู่ในวัดร้างที่ตอนนี้กลายเป็นพื้นที่โรงเรียนเป็นวัดที่น่าจะสร้างในราว สมัย ร.๑ ก่อนที่หมู่บ้านจะร้างลงไปพร้อมกับวัด ภายหลังได้มีการอพยพกลับมาในพื้นที่อีกครั้ง แต่ได้สร้างวัดขึ้นในพื้นที่ใหม่วัดนี้เลยเป็นวัดร้างจนปัจจุบันพระธาตุบ้านเบญจเห็นป้ายเรียกหลวงปู่ธาตุ เห็นของไหว้และรูปเทียนจำนวนมากแสดงถึงการเป็นที่เคารพของคนในพื้นที่พระธาตุวัดบ้านเบญจ เป็นเจดีย์ทรงสี่เหลี่ยมจัตุรัสไม่ย่อมุม เหนือฐานเขียงเป็นฐานแบบเอวชัน รับตอนกลางที่เป็นบัวเหลี่ยมขนาดใหญ่ ที่สอกลงไปจรดชั้นกลีบบัวรับปลียอดทรงสี่เหลี่ยม เห็นแล้วนึกถึงพระธาตุศรีสองรัก และพระธาตุนางเขียวค้อมที่อุดรธานี

ภูมิปัญญาท้องถิ่น "การผลิตเกลือ"

๑. ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มหมู่บ้านโคก สำโรง

ที่อยู่ หมู่ที่ ๔ ตำบลหัวโทน อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

๒. ประวัติความเป็นมา

บ้านโคกสำโรง ประชากรบางกลุ่มมีอาชีพผลิตเกลือสินเธาว์เพื่อจำหน่าย และผลิตเพื่อใส่อาหารรับประทานในครัวเรือน ซึ่งถือเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น อีกหนึ่งอาชีพ

วิธีการต้มเกลือ

- กวาดดินซีทารวมกันเป็นกองๆ
- ตักดินชั้นใสในหลุมกรองที่รองพื้นไว้แล้ว ปริมาณให้เกือบเต็มหลุม เมื่อเนื้อที่ไว้สำหรับปริมาณน้ำที่จะเทลงกรองให้เต็มหลุมพอดี ดินที่ตักขึ้นไว้ในหลุมเพื่อกรองนี้ สามารถเติมน้ำได้อีก ๓ รอบ จึงตักดินทิ้งได้
- นำถัง หรือแกลลอน คอยรองน้ำที่กรองได้ รองให้ได้น้ำปริมาณ ๓ ส่วน ๔ ของกะละมังที่จะต้ม
- ต้มน้ำให้เดือด คอยเติมให้ไฟลุกอย่างสม่ำเสมอ จนน้ำแห้ง ประมาณ ๓ - ๔ ชั่วโมง จะได้เกลือที่ตกผลึก
- ตักเกลือขึ้นพักให้น้ำหยดออกจนหมด และตากให้เกลือแห้งบนแคร่ที่รองด้วยตาข่ายพลาสติก
- ตักเกลือที่แห้งสนิทแล้ว บรรจุลงในกระโทก หรือชะลอม ที่รองด้วยใบตองกุง หรือตองขาด ใช้ใบตองปิดฝาอีกครั้ง แล้วมัดปากกระโทกให้แน่นหนา กันไม่ให้เกลือหกออกมาข้างนอก

